

діяльністю суб'єктів (наприклад, повінь, повідь, перебіг часу тощо). Відносні події – явища, які й можуть виникнути за волею суб'єктів, проте розвиваються і настають незалежно від їх безпосередньо спрямованої волі (наприклад, смерть особи, внаслідок тяжких тілесних ушкоджень) [3, с.294].

В укладеному по справі договорі поруки зазначено що він діє «до повного виконання зобов'язань за кредитним договором». Таке словосполучення як «виконання зобов'язань за кредитним договором» також не може вважатися «подією, яка має неминуче настати», оскільки в силу різноманітних обставин, які, як залежать, так і не залежать від сторін, зобов'язання за будь-яким цивільно-правовим договором, у тому числі і за договором кредитним, може бути і не виконаним, і, відповідно, не може розглядатися як строк, в розумінні ст.544 ЦК, як строк дії договору поруки [3, с.295].

На нашу думку по справах даної категорії перебіг шестимісячного строку повинен починатися після відповідної дати, яка визначена в кредитному договорі як день виконання зобов'язання боржником. Із метою уникнення судових спорів даної категорії у Цивільному кодексі України законодавець повинен чітко визначити порядок перебігу строку дії договору поруки. Саме таке розуміння початку обрахування строку дії договору поруки, повинно стимулювати кредитні установи більш відповідально підходити до прийняття рішень щодо укладання кредитних договорів, забезпечених порукою.

Література:

1. Цивільне право України : підручник : у 2 т. / Борисова В. І. (кер. авт. кол.), Баранова Л. М., Жилінкова І. В. та ін. ; за заг. ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєє-вої, В.Л. Яроцького. – К., 2012. – Т. 2. – С. 36–39.
2. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 2 т. – 6-те вид., перероб. і допов. / за ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнєцової, В.В. Луця. – К., 2013. – Т. II. – С. 66.
3. Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України : [В 4 т.] / А. Г. Ярема, В.Я. Карабань, В.В. Кривенко, В.Г. Ротань. – Т. 2. – К. ; Севастополь, 2012. – С. 294–295.

Філоненко Т. О.

(наук. кер. – адвокат, к.ю.н., доцент,
завідувач кафедри правознавства Кальян О. С.)
*студентка V курсу спеціальності «Право»
Полтавського інституту економіки і права
ВНЗВМУРОЛ “Україна”*

Психологічні та соціально-правові проблеми сучасних молодих сімей

Сім'я відіграє велику роль у сучасному суспільстві. Вона є первинно клітиною соціальних груп, класів, які утворюють соціальну структуру будь-якої країни. Життя більшості людей так чи інакше пов'язане з сім'єю своєрідним мікросвітом, де сплітаються складні економічні, політичні, психологічні, ідеологічні, фізіологічні та інші соціальні проблеми, тому ця тема наукової статті є досить актуальною в наш час, і будучи залежним від економічного становища країни, від політики, рівня культури, сімейне життя впливає на стан національної економіки, політичні події тощо.

Стан розвитку сім'ї в Україні вимагає розробки виваженої й активної державної соціальної політики, що зорієнтована на підтримку сім'ї, і передбачає об'єднання зусиль усіх державних структур, соціальних інституцій та громадськості щодо створення передумов для її подальшого розвитку. Сім'я є первинним та основним осередком суспільства [1, ст.3]. Соціологи, характеризуючи сучасний етап розвитку сім'ї, називають його черговою (другою) революцією в сімейному житті, яка не тільки внесла радикальні зміни у сімейні стосунки, місце

та роль сім'ї у суспільстві, але й, на думку частини вчених, фактично поставила під сумнів саме існування сім'ї.

Серед соціальних умов, які дають підставу робити подібний висновок, називають такі:

- Зростання економічної незалежності жінок та актив незалучення їх до трудової діяльності (а це викликає прагнення жінок до більшої самостійності, перегляду традиційної структури сімейних відносин, до змін традиційних функцій сім'ї, рівноправності з чоловіками в прийнятті рішень, у контролі над видатками та майном сім'ї тощо);

- Утворення двох центрів життя місця праці і дому (раніше професійна діяльність і домашнє господарство існували в єдності, в межах однієї сім'ї);

- Винахід надійних контрацептивних засобів і методів запобігання вагітності (вперше в історії людства за допомогою таких засобів вдалося відокремити секс від зачаття) [3, ст.87- 89].

Основні сучасні тенденції розвитку сім'ї, зумовлені станом українського суспільства, можуть бути зведені до таких:

- по-перше, шлюб, що лежить в основі сім'ї, стає рівноправним, добровільним, вільним від примусу, корисливості, втручання чи тиску третіх осіб;

- по-друге, не обмежуються права й не принижується гідність жінок і чоловіків, що забезпечує кожному з них рівні можливості професійного та духовного зростання;

- по-третє, у сучасній сім'ї долається відчуження подружнього життя; системою прав та обов'язків створюються реальні передумови для усунення суперечності між любов'ю та обов'язком;

- по-четверте, суспільство об'єктивно зацікавлене в зміцненні шлюбно-сімейних стосунків не шляхом зовнішнього тиску на сім'ю, правових та інших заборон, а за рахунок зростання її внутрішньої згуртованості, посилення подружньої і батьківської відповідальності [5, с.109].

Сучасні економічні перетворення, демографічні проблеми, криза в політиці, культурі – все це відбивається на життєдіяльності сім'ї, при цьому поглиблюється її дезорганізація. Тому проблеми сім'ї у більшій мірі залежать від суспільства, допомоги та підтримки держави. Сім'я відіграє велику роль у сучасному суспільстві життя кожної людини пов'язане з сім'ю.

Сімейне життя – це великий екзамен для людей. В свою чергу спосіб життя сім'ї багато залежить від побуту, матеріального становища. Якщо є якісь відхилення, то треба уміти перебороти труднощі. Несерйозне відношення подружжя являється причиною достатнього для багато чисельних розлучень. Тому, готовність до шлюбного життя – це перш за все сформованість навичок, боротьбу з труднощами, яких як правило буде немало на будь-якому життєвому шляху сім'ї. Таким чином виникнення сім'ї її розвиток та збереження є складним соціальним психологічним та біологічним явищем суспільства.

На готовність молоді до створення сім'ї впливає низка чинників: омолодження шлюбів, недостатня економічна і соціальна захищеність, загальне послаблення моральних норм у суспільстві, поширення нетрадиційних форм шлюбу, раннє фізіологічне дозрівання дівчат і хлопців, що поєднується з психологічною та духовно-моральною безвідповідальністю стосунків, небажанням мати дітей або відкладання цього акту на невизначене майбутнє [4, ст.15-17].

Ситуація, яка склалася у сфері шлюбу й сім'ї вимагає невідкладного втручання зі сторони суспільства, політиків, вчених. Аналіз проблем, тенденцій, механізмів функціонування сім'ї дозволить розробити концепції і програми допомоги. Результати наукових досліджень дозволили виділити і описати сучасні тенденції у функціонуванні української сім'ї:

- усе більшого розвитку набуває неповна і позашлюбна сім'я;

- багато чоловіків і жінок свідомо не вступають у шлюб, а задоволення потреби в коханні пов'язують із пошуком сексуального партнера, а не створенням сім'ї;

- дошлюбна поведінка молоді характеризується активними сексуальними пробами на фоні недостатньої психосексуальної обізнаності;

- зростає кількість молодих сімей (до 39%), основним мотивом заключення шлюбів яких було «народження дитини». За нашими даними значна доля таких сімей (до 31%) розпадається протягом трьох років;

- серед мотивів вступу в шлюб молоді домінують раціональний і матеріальний розрахунок;

- у дошлюбній поведінці молодих людей спостерігається неадекватно-завищені вимоги до особистості партнера і до шлюбу в цілому (частіше у жінок), що веде до відмови від створення сім'ї і само актуалізації особистості в професійній діяльності;

- сучасні сім'ї вступаючи в шлюб стійко орієнтовані на малодітну сім'ю.

- більшість пар (із різним сімейним стажем) не схильні до співробітництва, пошуку шляхів стабілізації відносин, у них не сформовані соціально-психологічні уміння вирішувати міжособистісні проблеми. Усе це формує установку на розлучення як засіб вирішення конфліктів і напруги.

- Сучасна сім'я характеризується дезінтегрованістю і незахищеністю її членів перед зовнішніми факторами.

- Аналізуючи якісні показники сімей, відмічено, що середню сучасну сім'ю відрізняє закритість, консервативність, дисгармонійність, корпоративність у відносинах.

- Прослідковується зростання кількості розлучень людей похилого віку.

- Збільшується кількість жінок незадоволених сексуальними відносинами з чоловіком.

- Погіршуються батьківсько-дитячі відносини [2].

Нормам, які вкорінилися, характерні авторитарна, домінантна поведінка батьків, подавлення дитячих потреб, заборона прояву емоцій і почуттів, використання дітей для задоволення своїх незадоволених потреб, що в комплексі формує спів залежну поведінку й веде до дисфункційного розвитку особистості.

Адекватно оцінивши ситуацію, яка склалась: послаблення сім'ї, її нездатність адаптуватись до змін життя, різке погіршення фізичного і психічного здоров'я, зростаюча міжособистісна ізоляція, постає питання про розробку термінових заходів по наданню допомоги сім'ї у всіх її напрямках. Кардинальні міри зі сторони держави повинні передбачити не лише економічні і соціальні заходи, але й створення служб психологічної допомоги сім'ї.

Проблема організації соціальної підтримки молодих сімей передбачає необхідність розгляду молодої сім'ї як особливої соціальної категорії, зі специфічними інтересами і потребами. Неможливість задоволення цих потреб порушує процес нормального функціонування сім'ї, оскільки соціально-економічне становище молодих сімей визначає їх готовність реалізувати одну з найважливіших своїх функцій - репродуктивну. А репродуктивна поведінка молодих сімей, у свою чергу, безпосередньо позначається на демографічній ситуації в країні [3, с. 132].

Таким чином, молода сім'я має ряд проблем. Основними з них є матеріально-побутові та житлові проблеми, психологічні проблеми; проблема працевлаштування молодих подружжя. Для того, щоб молода сім'я могла здійснювати всі свої функції, необхідне комплексне вирішення цих проблем, на що і повинна бути спрямована державна сімейна політика стосовно молодої сім'ї. Одночасно сім'я задовольняє і найважливіші особистісні потреби, значення яких постійно зростає. Серед них потреба подружжя в довірливому спілкуванні, співпереживанні, співучасті. Іншими словами, шлюб сьогодні набуває самостійного значення як важливий інститут організації особистого та сімейного щастя.

Література:

1. Сімейний кодекс України Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс, Закон від 10.01.2002 № 2947-III, ст.135

2. Андрієнко Л. К. Проблеми молодіжної сім'ї в Україні // Л. К. Андрієнко, О. Г. Карпенко. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/33_NIO_2009/Psihologia/56238.doc.htm

3. Капська А. Й. Молода сім'я: проблеми та умови її становлення / А.Й. Капська. – К.: ДЦССМ. – 2006. – 184с.

4. Карасевич А. П. Формування готовності студентської молоді до створення сім'ї: автореф. дис. На здобуття наук. ступеня канд. педагог. наук: спец. 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / А. П. Карасевич. – К.: 2009. – 21с.

5. Лукашевич М. П., Туленков М. В. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2004. – 213 с.

Вакула М.

(наук. кер. – доц. Пивоварська К. Б.)

студентка V курсу історичного факультету

*Полтавського національного педагогічного університету
імені В.Г. Короленка*

Право на відпустку педагогічних та науково-педагогічних працівників

Відпустки - це найбільший за обсягом час відпочинку. Державні гарантії та відносини, пов'язані з відпусткою як одним із видів відпочинку, регулюються Конституцією України, законом України «Про відпустки», Кодексом законів про працю України (далі КЗпП), іншими законами та підзаконними нормативно-правовими актами.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про відпустки» від 15 листопада 1996 р. право на відпустки мають громадяни України, які перебувають у трудових відносинах із підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, виду діяльності та галузевої приналежності, а також працюють за трудовою угодою фізичної особи [1].

Право на відпустки забезпечується: гарантованим наданням відпустки визначеної тривалості зі збереженням на її період місця роботи (посади), заробітної плати (допомоги) у випадках, передбачених цим законом; заборонаю заміни відпустки грошовою компенсацією, крім випадків, передбачених ст. 24 цього закону [1].

Ст. 4 даного Закону установлені такі види відпусток:

1) щорічні відпустки:

основна відпустка (ст. 6);

додаткова відпустка за роботу зі шкідливими та важкими умовами праці (ст. 7);

додаткова відпустка за особливий характер праці (ст. 8);

інші додаткові відпустки, передбачені законодавством;

2) додаткові відпустки у зв'язку з навчанням (ст. 13, 14 і 15);

3) творча відпустка (ст. 16);

4) соціальні відпустки:

відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами (ст. 17);

відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (ст. 18);

додаткова відпустка працівникам, які мають дітей (ст. 19);

5) відпустки без збереження заробітної плати (ст. 25, 26) [1].

Ці норми поширюються також на педагогічних та науково-педагогічних працівників. Разом з тим, Закон України «Про освіту» [2] та Постанова Кабінету Міністрів про Порядок надання щорічної основної відпустки від 14 квітня 1997 року (остання редакція від 24 лютого 2016 року) [3] визначають певні особливості надання відпусток цій категорії працівників.

В даному контексті важливо звернути увагу на ст. 6. Закону України «Про відпустки», де чітко регламентується, що керівним працівникам навчальних закладів та установ освіти, навчальних (педагогічних) частин (підрозділів) інших установ і закладів, педагогічним,